

Gisselfeld Kloster
Gisselfeldvej 12a
4690 Haslev

Postadresse:
Frederiksgade 9
4690 Haslev
Telefon 56203000

Kontoradresse:
Frederiksgade 9
4690 Haslev

Direkte telefon 56203061
www.faxekommune.dk

Dato: 2. marts 2021

Sagsnummer:
01.05.02-P25-3-21

Dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen og åbeskyttelseslinjen

Ejendom: 1a Gisselfeld Kloster Hgd., Bråby
Beliggende: Gisselfeldvej/Nielstrupvej

Faxe Kommune meddeleer hermed dispensation til opførelse af ny udstillingsbygning, etablering af havemur i Gisselfeld Park samt egetræslåge mellem den nye bygning Peder Oxe Hallen, se kortbilag.

Dispensationen er meddelt efter naturbeskyttelseslovens¹ § 65 stk. 1 og 2.

Dispensation er meddelt med følgende vilkår:

- Projektet skal udføres som beskrevet i ansøgningen med bilag.
- Såfremt der skal fældes træer i Gisselfeld Park, skal dette gøres mellem 1. oktober og 15. marts, hvis træerne har hulheder eller huller i barken, som gør dem egnede hvilesteder for flagermus efter deres vinterdvale.

Øvrige rammer for dispensationen

Der er fire ugers klagefrist på kommunens afgørelse, og dispensationen træder først i kraft, når klagefristen er udløbet.

Hvis der bliver klaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet over afgørelsen, skal nævnet tage stilling i sagen, før dispensationen kan udnyttes.

¹ LBK nr. 240 af 13. marts 2019

Dispensationen falder bort, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra datoen på dette brev.

Dispensationen vedrører kun forholdet til de generelle beskyttelsesbestemmelser i naturbeskyttelseslovens kapitel 2. Det betyder, at bygge- og landzonetilladelse skal gives særskilt med denne afgørelse.

Redegørelse for ansøgningen

Baumann Arkitekter har på vegne af Gisselfeld Kloster ansøgt om en ny udstillingsbygning inden for sø- og fortidsmindebeskyttelseslinjen. Ud over den nye bygning ønskes en havemur i Gisselfeld Park samt en køreport af egetræslåger mellem Peder Oxe Hallen og den nye bygning.

Den nye udstillingsbygning skal bruges sammen med Peder Oxe Hallen og Paradehuset som kompleksets besøgsbygninger. Bygningen vil have en permanent udstilling af etnografi og jagttrofæer samt en omfattende fuglesamling. Der vil derudover formidles om andre emner inden for natur og jagt og udstillingen vil indgå som en del af det samlede publikumstilbud for Gisselfeld Kloster.

Der ligger i placeringen et ønske om at samle kompleksets besøgsbygninger inden for et begrænset areal, for ikke at sprede ny bebyggelse i det omkringliggende landskab, men i stedet at knytte sig op af en tidligere eksisterende struktur. Den nye bygning placeres derfor 10 meter fra den 12 meter høje Peder Oxe Hal, og der opsættes en låge af egetræ mellem de to bygninger.

Hvor den nye bygning placeres har der gennem tiderne været mange bygninger, senest en ældre lade. Denne laden blev fjernet for mange år siden og ses senest tilbage på høje målebordsblade samt foto fra ansøgningsmaterialet fra omkring år 1900.

Området hvor den nye bygning ønskes har tidligere været en del af Gisselfelds gamle forsvarsværk med mure mod nord, syd og vest. Peder Oxe Hallen afgrænser i dag mod vest, mens de gamle mure fra forsvarsværket mod syd og nord er fjernet. Paradehuset mod nord er opført op langs værkets nordlige afgrænsning, og der er genopført to forsvarstårne langs den gamle forsvarsring. Med placeringen af den nye udstillingsbygning mod syd genskabes det historiske rum, som forsvarsanlæggets tidligere var med til at danne.

Bygningen tænkes opført som et massivt muret traditionelt opført byggeri. Der anvendes røde, kulbrændte mursten til facaderne og røde, kulbrændte tagsten til taget, så bygningens udseende får en tæt relation med Gisselfeld Kloster og Peder Oxe Hallen, og den vil således falde naturligt ind i området. Udstillingsbygningen bliver ca. 11,5 meter høj med en grundplan på ca. 660 m².

Hvad siger loven

Området er beliggende indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen og søbeskyttelseslinjen. Det betyder, at man ikke må ændre tilstanden af

arealet inden for disse beskyttelseslinjer. Tilstandsændringer omfatter bl.a. byggeri, beplantning, terrænændringer og opsætning af hegn.

Søbeskyttelseslinjen skal sikre søer over 3 ha som landskabselementer samt det omkringliggende areal langs søerne som levested og spredningskorridor for områdets dyre- og planteliv.

Fortidsmindebeskyttelseslinjen skal beskytte et fortidsminde som landskabselement, herunder sikre indsyn til og udsyn fra fortidsmindet. Beskyttelseslinjen skal samtidig sikre de arkæologiske lag omkring fortidsmindet.

Det fortidsminde, der afkaster beskyttelseslinjen er Gisselfeld voldsted, der har fredningsnummer 372616.

Faxe Kommunes vurdering

Det er vores vurdering, at udstillingsbygning vil medvirke til at genskabe det kulturhistoriske miljø omkring Gisselfeld Kloster. Bygningen vil gendanne rammerne fra det tidligere forsvarsvæk omkring klosterets vest indgang, og udvikle et nyt og sammenhængende park rum i Gisselfeld Park.

Udvendigt vil bygningens udseende af røde mur- og teglsten understøtte fortællingen om den senmiddelalderlige byggestil, som også ses på Peder Oxen Hallen og Gisselfeld Kloster. Indvendigt vil bygningen ligeledes bidrage til en omfattende kulturformidling af Gisselfelds Klosters historie.

Den nye udstillingsbygning placeres nær vej og i højt terræn tilbagetrukket fra søen. Arealet er i dag grusbeltet og bruges som ind- og udkørsel til Peder Oxen Hallen. Det er derfor vores vurdering, at arealet ikke er et vigtigt levested eller spredningskorridor for arter tilknyttet søen eller sønære arealer, som oftest er ekstensive grønne arealer som er lavtliggende i terrænet.

Indsynet til og fra fortidsminde og sø forandres ikke mod nord, syd og øst. Fra vest for Nielstrupvej ligger Gisselfeldvej lavt i terrænet, og ved de sydvestlige søer ligger vejen mere end 10 meter under terræn i forhold til Nielstrupvej. Fra Gisselfeldvej er indsyn til fortidsminde og terræn derfor blokeret af det naturlige terræn fra vest og ca. frem til Nielstrupvej.

Det eneste indsyn i dag til fortidsminde og sø fra vest er derfor langs de ca. 30 meter mellem Nielstrupvej og Peder Oxen Hallen. Udsigtskilen er tæt bevokset med træer, som hindrer indsynet. Visualiseringer fra ansøgningsmaterialet viser også et stærkt begrænset indsyn til fortidsminde og sø fra denne kile.

Da volden og søen i dag ikke kan ses og opleves som landskabselementer fra vest pga. naturlige terrænmæssigt forhold, er det derfor vores vurdering, at den nye udstillingsbygning ikke vil ændre de landskabelige værdier væsentligt omkring fortidsminde og sø. Tværtimod anser Faxe Kommune den nye udstillingsbygning som en styrkelse af det kulturhistoriske miljø omkring Gisselfeld Kloster.

Beskyttede arter og naturområder:

Det er Faxe Kommunes vurdering, at arealet hvor bygningen opføres samt Gisselfeld Park ikke er levested for nationalt eller internationalt truede arter (hhv. rødliste - eller bilag IV-arter). I søerne omkring Gisselfeld Kloster findes dog flere rødliste fuglearter såsom troldand, hvinand og gravand. Disse påvirkes ikke af projektet.

Flere arter af flagermus findes vidt udbredt i Faxe Kommune, og det er derfor vores vurdering, at der med stor sandsynlighed er flagermus i dette område også. Alle flagermus er fredet i Danmark og de fremgår også på den såkaldte bilag IV liste, som er arter, der også er særligt beskyttet i hele EU. Søerne og området omkring Gisselfeld Kloster er et oplagt fourageringssted for flagermus, som også kan bruge de ældre løvtræer i området som raste- og hvilested. Dette gælder også for de ældre træer på gårdpladsen i Gisselfeld Park.

Det oplyses ikke i ansøgningen, om der skal fældes træer, når den nye bygning opføres. Egnede flagermustræer har sprækker og hulheder i barken, hvor flagermus kan gemme sig. Det er vores vurdering, at træerne i Gisselfeld Park ikke er egnede som vinterkvarter for flagermus, i det området er for udsat og forstyrret. Dog kan træerne være egnede som dags hvilested i sommerperioden, hvis det er hulheder i træerne. Da der er mange træer i området, som også egner sig til denne funktion, er det vores vurdering, at de enkelte træer i Gisselfeld Park kan fældes, hvis det er nødvendigt. Dette skal dog gøres mens flagermus stadig er i vinterdvale, så træerne ikke benyttes af flagermus, når de fældes.

Det nærmeste Natura 2000 område, Søer ved Bregentved og Gisselfeld, ligger ca. 500 meter. Området er udpeget for sø typerne kransnålalge-sø samt for fuglearterne grågås, troldand og rørhøg. Arter og naturtype på udpegningsgrundlaget påvirkes ikke af opførelsen af en udstillingsbygning samt renoveringer i Gisselfeld Park.

Ca. 800 meter mod syd findes Natura 2000-områder Suså m.v., som er udpeget for natur typerne vandløb og å-mudderbanker samt for arterne tykskallet malermusling og pignomerling (fisk). Arter og naturtype på udpegningsgrundlaget påvirkes ikke af opførelsen af en udstillingsbygning samt renoveringer i Gisselfeld Park.

Samlet vurdering:

I denne afgørelse har vi lagt særlig vægt på, at bygningen understøtter det særlige kulturmiljø omkring Gisselfeld Kloster og at bygningen ikke ændrer oplevelsen af fortidsminde og sø i landskabet væsentligt. Derudover har vi lagt vægt på, at området ikke er levested eller spredningskorridor for arter tilknyttet de sønære arealer eller vil påvirke særlige bilag IV arter eller arter og naturtyper i nærliggende Natura 2000-områder.

Høring og offentliggørelse

Afgørelsen annonceres på Faxe Kommunes hjemmeside den 1. marts 2021.

Hvis du har spørgsmål til sagen, er du velkommen til at kontakte undertegnede på telefon 56 20 30 39 eller e-mail: aplan@faxekommune.dk.

Med venlig hilsen

Anne Planeta Etzerodt
Natur- og vandløbsmedarbejder

Bilag

- Kortbilag
- Information om klageadgang og søgsmål
- Kopist liste

Derudover vedhæftes ansøgningsmateriale med tre bilag

Kortbilag

Oversigtskort. Udstillingsbygningen placeres inden for den gule cirkel. Søbeskyttelseslinjen ses med gennemsigtig blå, fortidsmindebeskyttelses med grøn. Matrikelskel vises med rød

Visualisering af den nye udstillingsbygning ses med rød ring.

Fremtidige forhold med den nye udstillingsbygning, egetræslåge mellem denne og bygningen mod nord samt havemur i Gissselfeld Park.

Visualisering fra hjørnet af Gissselfeldvej og Nielstrupsvej mod sydøst. Den nye udstillingsbygning er bygningen til højre. Peder Oxe Hallen ses til venstre. Gissselfeld Kloster ses i baggrunden mellem de to bygninger.

Visualisering af området med den nye udstillingsbygning (rød pil).

Visualisering fra hjørnet mellem Peder Oxe Hallen og den nye udstillingsbygning (i højre side) ud over Gisselfeld Park.

Klagevejledning

Du kan klage over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet². Du skal sende din klage senest fire uger efter, at afgørelsen er modtaget.

Du må ikke udnytte tilladelsen, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har taget stilling til en eventuel klage, med mindre nævnet beslutter andet.

Du klager via Klageportalen, som du finder i et link på forsiden af www.naevneneshus.dk. Du skal logge på portalen med din NemID. Klageportalen sender automatisk klagen vider til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Privatpersoner skal betale et klagegebyr på 900 kr., mens virksomheder og organisationer skal betale 1.800 kr. Du betaler med betalingskort i Klageportalen. Du får gebyret tilbage, hvis du får helt eller delvist medhold i klagen.

Klageberettigede efter naturbeskyttelsesloven er:

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- 3) offentlige myndigheder,
- 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- 5) lokale foreninger og organisationer, som har væsentlig interesse i afgørelsen,
- 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø og
- 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Søgsmål

Du kan få prøvet afgørelsen ved domstolene. En evt retssag skal være anlagt inden 6 måneder efter, at du har fået afgørelsen meddelt.³

² Efter naturbeskyttelseslovens § 78

³ Ifølge naturbeskyttelseslovens § 88

Kopi af denne afgørelse er sendt til:

Godsforvalter Jens Risom	jr@gisselfeld-kloster.dk
Miljøstyrelsen	mst@mst.dk
Miljøstyrelsen Storstrøm	sto@mst.dk
Danmarks Naturfredningsforening	dnfaxe-sager@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforening Faxe	faxe@dn.dk
Friluftsrådet	fr@friluftstraadet.dk
Friluftsrådet Region Øst	oestsjaelland@friluftstraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening	natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening Faxe	faxe@dof.dk
Slots- og Kulturstyrelsen	post@slks.dk
Danmarks Jægerforbund	sager@jaegerne.dk
Fiskeriinspektorat Øst	inspektoratoest@lfst.dk
Museum Sydøstdanmark	faxe@museerne.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund	post@sportsfiskeforbundet.dk
Sportsfiskerforbundet Sydsjælland	sydsjaelland@sportsfiskerforbundet.dk
Sportsfiskerforbundet v/ Lars Thygesen	lbt@sportsfiskerforbundet.dk
Vejdirektoratet	vd@vd.dk
Trafik-, Bygge-, og Boligstyrelsen	info@tbst.dk
Danmarks Kulturarvs Forening	post@kulturarvsforening.dk